

T.C.
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sayı : 65355440-403.03.04/1519
Konu : Taşınabilir Elektronik Cihazlar

31/10/2014

GENELGE
UOD - 2014/15

Bu genelge, hava araçlarının onaylı konfigürasyonunda yer almadığı halde uçuş ekibi veya yolcular tarafından uçuşa getirilen ya da kargonun bir parçası olarak uçuşa dâhil olan, harici batarya gücü veya hava aracından aldıkları güçle çalışabilen “*Taşınabilir Elektronik Cihazlar (PED-Portable Electronic Device)*” olarak adlandırılan cep telefonu, tablet bilgisayar, dizüstü bilgisayar, elektronik oyun konsolu, elektronik kitap, MP3 çalar gibi cihazların uçuş emniyeti ile birlikte yolcu ve kargo güvenliğini tehlikeye düşürmeksizin uçuşun her safhasında kullanımına yönelik usul ve şartların belirlenmesi amacıyla yayınlanmıştır.

Taşınabilir elektronik cihazlarla ilgili geçmişteki uygulamalarda çeşitli kısıtlamalar mevcut iken, 21.01.2014 tarih ve 65355440-403.03.04/77 sayılı Taşınabilir Elektronik Cihazlar (TEC) Genelgesi kapsamında, kendiliğinden yayın yapmadıkları sürece (Uçak Modu) bu cihazların uçuş esnasında kullanımına belirli şartlar altında izin verilmiştir.

Diğer taşıma vasıtalarında serbestçe kullanılan bu cihazların hava araçlarında da kısıtlama olmadan kullanılabilmesi için çalışmalar yapılmıştır. Yapılan değerlendirmeler ve uluslararası uygulamaların incelenmesi sonucunda, aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde taşınabilir elektronik cihazların uçuş esnasında kullanılmasına müsaade edilmiştir. Buna göre yapılacak iş ve işlemler ile önemli hususlar aşağıda belirtilmiştir;

İşleticiler;

1. Uçuş Öncesinde;

- Taşınabilir elektronik cihazların uçakta kullanılmasına izin vermeden önce, bu cihazların uçağın emniyetle işletilmesine etkisinin olmadığına emin olacaktır. İşletici, taşınabilir elektronik cihazların uçağın elektronik sistemlerini, donanımını ve özellikle seyrüsefer ve iletişim sistemlerini etkilemediğini garanti altına alacaktır.
- Taşınabilir elektronik cihazların kullanım şartlarını değerlendirirken hava aracının değişik bölümlerindeki etkisinin farklı olabileceğini (Yolcu bölümü, kokpit ve uçuş esnasında ulaşılamayacak bölümler) göz önüne alacaktır.
- Taşınabilir elektronik cihazların uçuş esnasında kullanım şartlarını kesin olarak tanımlayacak, ne tip hava araçlarında, ne zaman ve hangi koşullar altında kullanılabileceğini belirleyecektir.

Daire	Uçuş Operasyon Daire Başkanlığı	Ayrıntılı Bilgi İçin
Şube	Uçuş Operasyon Müdürlüğü	operasyon@shgm.gov.tr

T.C.
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- ç. Seyahat öncesinde yolcuların bilgilendirilmesi amacıyla mevcut iletişim vasıtalarında (İnternet, yazılı ve görsel medya vb.) uygulama usullerini ayrıntılı olarak sunacaktır.
- d. Taşınabilir elektronik cihazların uçuş esnasında kullanılmasına izin verilmesi halinde, bu cihazların kullanım şeklini değerlendiren ve hava aracının bu cihazların gönderdiği sinyallerden etkilenmediğini garanti eden bir prosedür geliştirilecektir. Bu prosedür, kontrolü tamamıyla işletici inisiyatifinde olmak üzere taşınabilir elektronik cihazlar için verilecek brifingi, kullanımını ve muhafazası ile ilgili hususları ayrıntılı olarak içerecek, ve ayrıca bu prosedür hakkında bütün mürettebat ve yer personeline eğitim verilecektir.

2. Uçuş Esnasındaki genel hususlar;

- a. İşletici tarafından aşağıdaki usullerin uygulanması durumunda uçuş mürettebatının mevcut görevlerine yardımcı olmak amacıyla, taşınabilir elektronik cihazların kullanımına izin verebilecektir;
- (1) Taşınabilir elektronik cihazların kullanımına ilişkin hususlar işletme el kitabında belirtilecektir,
 - (2) Taşınabilir elektronik cihazlar, uçuş esnasında herhangi bir risk oluşturmaması için sabitlenmek suretiyle kullanılacaktır.
- b. Uçakta yolcular tarafından kullanılmakta olan taşınabilir elektronik cihazlar için kullanılabilir elektrik güç kaynaklarının bulunması durumunda aşağıdakiler usuller uygulanacaktır:
- (1) Bu güç kaynaklarını kullanacak yolcular için ilgili güvenlik talimatlarını içeren bilgilendirme kartları verilecektir.
 - (2) Taşınabilir elektronik cihazların, uçuşun taksi, kalkış, yaklaşma ve iniş safhaları ile birlikte, anormal koşullar ve acil durumlarda, koltuklardaki elektrik güç ünitelerinden çıkartılması ve kapatılarak emniyete alınması sağlanacaktır.

3. Risk Analizi;

- a. Taşınabilir elektronik cihazların kullanımından kaynaklanabilecek güvenliği tehdit eden hususları belirleyecek ve sistem ve donanıma ait ortak risklerin yönetilmesi için ilgili usulleri uygulayacaktır. Risk değerlendirmesi aşağıdaki hususlar göz önüne alınarak yapılacaktır;
- (1) Hava aracının değişik bölümlerinde ve uçuşun farklı safhalarında kullanımı,
 - (2) Türbülans esnasında kullanımı,
 - (3) Uygun şekilde muhafaza edilip edilmediği,
 - (4) Tahliye esnasında engel oluşturup oluşturmadığı,

Daire	Uçuş Operasyon Daire Başkanlığı	Ayrıntılı Bilgi İçin
Şube	Uçuş Operasyon Müdürlüğü	operasyon@shgm.gov.tr

T.C.
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (5) Yolcuların taşınabilir elektronik cihazları kapatmayı, uygun şekilde muhafaza etmeyi veya uçuş moduna almayı ret ederek ikaz ve uyarılara uymadıkları durumlardaki hareket tarzları,
- (6) Batarya yangınları.
- b. Taşınabilir elektronik cihazların kullanımına ilişkin esasların yer aldığı her bir uçak tipine özgü Yolcu Emniyet Bilgilendirme Kartlarında, söz konusu cihazların kullanımına yönelik standart uygulama usullerini belirtecektir.
- c. Taşınabilir elektronik cihazlar ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek olası bir karışıklık durumunda veya emniyet ve güvenlik ihlaline sebep olabilecek vakalarda, kokpit ve kabin mürettebatı arasında uygun ve etkin bir koordinasyonun sağlanmasına yönelik tutarlı ve adil bir yaklaşım sergilenebilmesi için standart uygulama usulleri belirleyecektir.
- ç. Güvenlik uygulamalarına etkisi tespit edilmiş olayları veya şüpheli durumları gecikmeksizin rapor edecektir. Teknik soruşturma sürecine yardımcı olmak maksadıyla ilgili raporda şüpheli cihazın markası, modeli, olayın olduğu anda hava aracındaki konumu, uçuşun hangi safhasında meydana geldiği, karıştırmanın etkileri, kullanıcının belirteceği diğer hususlar ve mürettebat tarafından alınan önlemler belirtilecektir.

4. Uçuş esnasında mürettebat tarafından takip edilecek hususlar;

- a. Taşınabilir elektronik cihazların kullanımına ait uygulamalar, yolcular emniyet kemerlerini bağlamadan önce anons edilecek ve uçuş mürettebatı tarafından verilen talimatlara her koşulda riayet edilmesi gerektiği açıkça belirtilecektir.
- b. Taşınabilir elektronik cihazların uygun şekilde kullanıldığına dikkat edilecek, şüphe halinde cihazın kapatılması sağlanacak ve cihazlardaki batarya sızıntılarına ve aşırı ısınmaya gerekli şekilde müdahale edilecektir.
- c. Uçuş esnasında, özellikle bagaj bölmesinde olup, ulaştırılması mümkün olamayacak bir konumda bulunan taşınabilir elektronik cihazların kapatılmasını sağlayacaktır.
- ç. Uçuşun herhangi bir safhasında kaptan pilot tarafından gerekli görüldüğü takdirde taşınabilir elektronik cihazları kapatılabilecektir.

5. İstisnalar;

Fiziksel fonksiyonları desteklemek maksadıyla kullanılan tıbbi cihazlar her an kullanılabilir. Bu cihazların kapatılmasına gerek yoktur.

6. Diğer Hususlar;

İşleticiler bu genelgede bahsi geçen hususlarla ilgili olarak, taşınabilir elektronik cihazların kullanımının uçağın elektronik sistemlerini, donanımını ve özellikle seyrüsefer ve iletişim sistemlerini olumsuz olarak etkilemediğini garanti altına alamadıkları durumlarda

Daire	Uçuş Operasyon Daire Başkanlığı	Ayrıntılı Bilgi İçin
Şube	Uçuş Operasyon Müdürlüğü	operasyon@shgm.gov.tr

T.C.
ULAŖTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŖME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼Đ¼

21.01.2014 tarih ve 65355440-403.03.04/77 sayılı TaŖınabilir Elektronik Cihazlar (TEC) Genelgesi h¼k¼mlerine g¼re faaliyetlerine devam edeceklerdir.

Yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen usuller çerçevesinde, hava araçlarında kullanılacak olan her türdeki taşınabilir elektronik cihazların, uçuş emniyetini olumsuz etkilemeden kullanılması adına gerekli tüm tedbirlerin alındığına dair Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne taahhütte bulunacaklardır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Bilal EKŖI
Genel Müdür

Dağıtım :
Tüm Havayolu İşletmeleri

Daire	Uçuş Operasyon Daire Başkanlığı	Ayrıntılı Bilgi İçin
Şube	Uçuş Operasyon Müdürlüğü	operasyon@shgm.gov.tr

